

Mihin sijoittaa?

26.08.2020

Askel sijoitusmaailmaan voi tuntua isolta. Yksi alottelevan sijoittajan ensimmäisistä kysymyksistä onkin, mihin näitä kovalla työllä ansaittuja rahojaan tulee sijoittaa – osakkeisiin, rahastoihin vai kenties osakesäästötillille?

Osakkeet rahastot vai osakesäästötili – näin säästömuodot eroavat toisistaan

Eri säästömuodoilla on omat hyvät ja huonot puolensa. Tässä selvitämme eri säästömuotojen ominaisuudet ja autamme sinua toivottavasti eteenpäin.

Osakkeet

Tavalliselle arvoosuustilille voi hankkia itseään kiinnostavia kotimaisia ja ulkomaisia pörssiosakkeita juuri niin paljon kuin haluaa. Arvoosuustilien lukumäärää tai tileillä olevan varallisuuden määrää ei ole mitenkään rajoitettu.

Tavallinen arvoosuustili soveltuu säästäjälle, joka haluaa tehdä sijoituksia vain muutamaksi vuodeksi tai joka mahdollisesti haluaa nostaa osingot heti käyttöönsä. Se soveltuu myös säästäjälle, joka ei aio käydä aktiivisesti kauppaa tai sijoittaa osinkoja uudelleen.

Arvoosuustilillä olevista pörssiosakkeista saadusta osingosta 85 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja 15 prosenttia verotonta tuloa.

Osakkeiden myyntivoitto verotetaan pääomatulona. Pääomatulon veroprosentti on 30 ja 30 000 euron ylittävä osa 34. Jos myynnistä tulee tappiota, se vähennetään kaikista pääomatuloista.

Myyntivoittoa tai -tappiota syntyy, kun omaisuutta myydään. Myyntivoiton määrä voidaan laskea kahdella tavalla: myyntihinnasta vähennetään todellinen hankintahinta (ostohinta, välityspalkkio ja toimitusmaksut tai oletettu hankintahinta, ns. hankintamenolettama), jota voidaan käyttää silloin,

kun todellista hankintahintaa ei voida vahvistaa. Hankintamenolettamaa käytettäessä verotuksessa ilmoitetaan omaisuuden hankinta- ajankohta, ja hankintamenon määrä riippuu omistuksen ajasta. Hankintamenolettama vähintään 10 vuotta omistetulle omaisuudelle on 40 prosenttia ostohinnasta ja alle 10 vuotta omistetun omaisuuden 20 prosenttia ostohinnasta.

Sijoittajana saat pankistasi tietoa vuoden aikana tapahtuneista osakekaupoista ja maksetuista osingoista. Tiedot välitetään myös verottajalle ja ne ilmenevät esitäytetyltä veroilmoitukselta, josta ne tulee tarkistaa ja tarvittaessa korjata.

Osakekauppaa helposti Internetkonttorissa

Rahastot

Jos sinua ei kiinnosta suorien osakkeiden hankinta, seuraaminen ja myyminen, on vaihtoehtoina erilaiset rahastot. Kuukausittainen rahastosäästäminen on usein ensimmäinen askel kohti sijoitusmaailmaa. Rahastojen valikoima on suuri, ja se voidaan karkeasti jakaa osake-, korko- ja yhdistelmärahastoihin. Sijoitusrahaston tärkein etu on riskinhajautus, ja riippuen riskitasosta ja omasta kiinnostuksesta, löytyy jokaiselle sopiva rahasto. Rahastojen kautta voi sijoittaa varojaan myös kohteisiin, joihin ei suorilla osakkeistoilla pääsisikään. Asuntorahasto voi olla hyvä vaihtoehto asuntomarkkinoista kiinnostuneelle, joka ei kuitenkaan voi tai halua sijoittaa omaan sijoitusasuntoon.

Sijoitusrahasto jakaantuu keskenään yhtä suuriin rahastoosuuksiin. Rahastoosuudet ovat joko tuotto- tai kasvuosuuksia. Tuottoosuuksien omistajat saavat vuosittaisen tuoton, josta maksetaan veroa. Käytännössä rahastoyhtiö suorittaa tuotosta 30 prosenttia ennakonpidätyksen tuoton maksun yhteydessä ja tilittää sen Verohallinnolle. Kasvuosuuksien omistajille ei makseta tuottoa, sen sijaan kasvuosuus lisätään rahaston pääomaan ja verotetaan vasta myynnin yhteydessä. Yksityishenkilöiden rahastoosuudet ovat yleensä kasvuosuuksia. Saman sijoitusrahaston tuottoosuuksien vaihto kasvuosuuksiksi tai päinvastoin on verotonta.

"Usein kuukausittainen rahastosäästö on ensimmäinen askel kohti sijoitusmaailmaa."

Myyntivoiton tai -tappion määrä lasketaan vähentämällä ostohinta ja hankkimiskulut myyntihinnasta (hinta, jonka rahastoyhtiö maksaa osuudesta omistajalle). Rahastoosuuksien myyntivoitto verotetaan pääomatulona. Jos myynnistä tulee tappiota, voidaan se vähentää myyntivoitoista verovuoden ja sitä seuraavien 5 vuoden aikana.

Sijoittajana saat pankiltasi tietoa rahastotapahtumista ja mahdollisista tuotoista/tappioista. Tiedot välitetään myös verottajalle ja ne ilmenevät esitäytetyltä veroilmoitukselta, josta ne tulee tarkistaa ja tarvittaessa korjata.

Rahastomme

Osakesäästötili

Jos haluat vaihtoehdon pitkäaikaiseen säästämiseen ja olet kiinnostunut osakkeista, voi uutuus Suomen sijoitusmarkkinoilla, osakesäästötili, olla sinua varten. Osakesäästötili on tili, jonka sisällä voit ostaa ja myydä kotimaisia ja ulkomaisia pörssiosakkeita - ilman välittämiä veroseuraamuksia. Maksat veroa tuotoista vasta sitten, kun nostat varoja tililtä. Tuottoa verotetaan pääomatuloveron mukaisesti, joka on tällä hetkellä 30 prosenttia. Jos vuotuiset pääomatulosi ovat yli 30 000 euroa, ylimenevää osaa verotetaan 34 prosentin mukaan. Kun olet myynyt osakkeita tai saanut osinkoja, voit säästää

tuoton tilillä ja sijoittaa sen uudelleen osakkeisiin – tällä tavoin voit aikaa myöten hyötyä korkoa korolleilmiöstä. Sen sijaan ulkomaisten pörssiosakkeiden osingosta voidaan periä lähdevero.

Sinulla voi olla vain yksi osakesäästötili kerrallaan, joten sinulla ei voi olla osakesäästötiliä useassa pankissa samanaikaisesti. Voit siirtää tilille korkeintaan 100 000 euroa, jotka sen jälkeen käytetään osakeostoihin. Jos saavutat 100 000 euron rajan, voit tehdä lisätalletuksia vasta kun olet ensin nostanut tililtä rahaa. Tilisaldosi voi olla korkeampi kuin 100 000 euroa, jos sijoituksesi poikivat tuottoa. Osakesäästötilille voi tallettaa vain rahaa ja sieltä voi nostaa vain rahaa. Osakesäästötilin kautta voit sijoittaa ainoastaan pörssiosakkeisiin – et voi ostaa rahastoja tai muita pörssinoteerattuja tuotteita, etkä myöskään voi siirtää tilille jo omistamiasi osakkeita.

Osakesäästötili edistää pitkäaikaista säästämistä ja se sopii henkilölle, joka aikoo pitää sijoitukset usean vuoden ajan ja joka haluaa sijoittaa hyvää osinkoa tuottavien osakkeiden osingot uudelleen. Tämä johtuu siitä, että mahdolliset luovutusvoitot voi sijoittaa uudelleen maksamatta veroa. Osakesäästötilin voit avata myös lapsillesi – se sopii hyvin pitkäaikaiseen säästämiseen lapsille.

Sillä, syntykö yksittäisestä osakekaupasta voittoa vai tappiota ei ole verotuksen kannalta merkitystä. Varoja nostaessa merkitystä on vain sillä, onko koko osakesäästötili voitolla vai tappiolla.

Osakekaupoista syntyvät kaupankäyntikulut suoritetaan tilin varoista ja ne vaikuttavat tilin arvoon. Näin ollen ne eivät enää ole erikseen vähennettävissä tuotosta. Mikäli osakesäästötilin tilinhoitomaksu veloitetaan suoraan tililtä, ei sekään ole enää vähennyskelpoinen tuotosta. Mikäli tilinhoitomaksu veloitetaan muulla tavoin, on se vähennyskelpoinen.

"Osakesäästötilillä edistetään pitkäaikaisia säästöjä."

Koska osakesäästötilillä ei makseta veroa voitoista välittömästi, ei tilillä syntyneitä tappioita voi hyödyntää sijoitusaikana. Mikäli tili on tappiollinen kun lopetat tilin, eli saat ulos vähemmän pääomaa kuin olet sijoittanut tilille, saat vähentää tappion muista pääomatuloistasi. Tämä eroaa sijoitusrahastoista, joissa sijoittajalle syntyy vähennyskelpoinen tappio, mikäli kokonaisuus on tappiolla nostoja tehtäessä.

Osakesäästötili on hallinnollisesti helppo. Sijoittajan ei tarvitse selvittää osakkeiden ostohintoja tai hankinta-aikoja eikä tehdä ilmoituksia verottajalle. Tilin ylläpitäjä huolehtii byrokratiasta ja laskelmista. Sijoituspäätökset sijoittaja joutuu silti itse tekemään, mutta neuvonantajamme auttavat sinua laatimaan pitkän tähtäimen taloudellisen suunnitelman, joka sopii henkilökohtaiseen tilanteeseesi.

Vaikka yhdellä henkilöllä voi olla vain yksi osakesäästötili, voi tilin siirtää palveluntarjoajalta toiselle ilman osakkeiden myyntiä tai varojen nostoa. Jos sijoittajalla on useampi osakesäästötili, Verohallinto määrää jokaiselle niistä 10 euron veronkorotuksen päivää kohti.

Esimerkki 1:

Osakesäästötilille on sijoitettu rahaa 10 000 euroa. Osakkeiden arvo on noussut 5 000 euroa eli käypä arvo on 15 000 euroa. Jos tililtä nostetaan 1 500 euroa, on tästä määrästä veronalaista pääomatuloa 500 euroa: $5\,000 \text{ euroa (voitto)} / 15\,000 \text{ euroa (käypä arvo)} \times 1\,500 \text{ euroa (nostettu määrä)} = 500$

euro. Tililtä nostetun rahamäärän loppuosa 1 000 euroa on verovapaata pääoman nostoa. Noston jälkeen tilillä on sijoitettua pääomaa 9 000 euroa ja mahdollista sijoittaa vielä 41 000 euroa ennen kuin 50 000 euron enimmäisraja on saavutettu.

Esimerkki 2:

Tilille on sijoitettu rahaa 10 000 euroa. Osakkeiden arvo on laskenut 8 000 euroon eli tili on tappiolla. Jos tililtä nostetaan 1 000 euroa, on kyseessä verovapaan pääoman nosto.

Haluatko avata osakesäästötilin? Lue lisää verkkosivuiltamme tai ota yhteyttä asiakasvastaavaasi.

[Nyt voit avata osakesäästötilin Ålandsbankenissa – olet tervetullut ottamaan yhteyttä asiakasvastaavaasi saadaksesi apua tilin avaamisessa tai lisätietoja tilistä.](#)

Pääomatulojen veroprosentti

Osakesäästötilin tuotto, sijoitusrahastoosuudelle maksettu vuotuinen tuotto ja osuuksien myyntivoitto sekä osakkeiden myyntivoitto on pääomatuloa. Pääomatulojen veroprosentti on 30 %, jos pääomatulot koko vuodelta ovat enintään 30 000 euroa. Yli 30 000 euron pääomatuloista maksetaan veroa 34 %.

Hankintamenolettama

Hankintamenolettama on aina vähintään 20 % myyntihinnasta. Jos olet omistanut osuuden yli 10 vuotta, myyntihinnasta voi vähentää 40 %. Hankintamenolettaman lisäksi ei enää saa vähentää todellista ostohintaa ja kuluja, vaan hankintamenolettama on vaihtoehto niiden vähentämiselle.

Osakkeet vai rahastot?

Mikä sopii juuri sinulle, riip-puu pääasiassa:

Pitkäjänteisyydestäsi – kuinka kauan aiot säästää?

Riskihalukkuutesi – mitä tapahtuu, jos sijoituksesi eivät kehity toivotulla tavalla, onko sinulla varaa menettää osa sijoittamastasi?

Aktiivinen vai passiivinen sijoittaja – aiotko itse analysoida vai haluatko muiden tekevän sen puolestasi?

Huomaa, että kaikkeen arvopaperisijoittamiseen liittyy riskejä. Sijoituksen arvo ja tuotto voivat sekä nousta että laskea ja sijoittaja voi menettää sijoittamansa pääoman kokonaan tai osittain.

Teksti **Veera Kaunisvaara** Kuva **Austin Distel/Unsplash** ja **Micheile Henderson/Unsplash**